

The background of the slide is an aerial photograph of a rural landscape. It shows a wide, paved road running vertically through the center. To the left of the road are several houses and trees. To the right and in the foreground are large, vibrant green agricultural fields. The overall scene is bright and sunny, with a clear sky.

Nationaal Programma Landelijk Gebied en stikstofaanpak

Overijssel, donderdag 22 september 2022

Spoorwerkzaamheden Zwolle – Den Haag

Duurt de alternatieve route langer?

Spoorwerkzaamheden Zwolle – Den Haag

Duurt de alternatieve route langer?

Inzet VNG afgelopen twee maanden

Ledenbrief stikstof juli, brief aan Minister-President, gesprek Remkes en brief, perspectiefbrief aan min LNV, position Paper Landelijk Gebied → stevig aan Haagse tafels

- Splitsing samenleving, groeiend onbehagen onrust: verslechterd vertrekpunt gebiedsproces
- Vertrouwen herstellen =
- Concretiseren en compleet perspectief (brede welvaart) en integraal toekomstverhaal
- Vergunningverlening op gang
- Uitvoerbaar proces: tijd, middelen (tijdig, genoeg en eenvoudig), capaciteit en expertise
- Mandaat in gebied
- Eén overheid, één logisch verhaal (wet®elgeving, instrumentarium, bestuurlijk lef)

Rol en taken gemeenten in landelijk gebied

30% zelf, 70% uitvoering beleid andere overheden: huisvesting, landbouw, landschap, verkeer, cultuur, onderwijs, zorg → brede welvaart

Belangrijkste taken:

- Fysiek domein: omgevingsvisie, programma en – plan:
 - *planologische borging uitvoering gebiedsprocessen NPLG*
- Sociaal en economisch domein
- Vergunningverlening, toezicht
- handhaving openbare orde en veiligheid

Laatste ontwikkelingen NPLG

Doelstellingen

1. Toekomstbestendig landelijk gebied
2. Voldoen aan internationale verplichtingen natuur, water en klimaat

Filosofie

1. Heldere richtinggevende doelen en keuzes
2. Ruimte voor gebiedsgericht maatwerk

Bestaande en nieuwe doelen

Natuur	Water	Klimaat (broeikasgassen)	
30% natuurherstel VHR, areaal en kwaliteitsopgave per provincie verdeeld naar nieuw natuur areaal en natuurinclusief areaal voor voorkomende natuurtypen (2030)	Concentraties nutriënten (P en N) in grond- en oppervlaktewaterlichamen voldoen aan wettelijke normen (2027)	Broeikasgassen landgebruik (veenweiden, bomen, bodems en bossen) Voor onderdeel veenweiden verdeeld naar restemissies per provincie (2030)	
74% areaal stikstofgevoelige N2000-gebieden onder de KDW (omgerekend naar emissiereductiedoelen voor 6 typen gebieden) (2030)	Concentraties gewasbeschermingsmiddelen in grond- en oppervlakte waterlichamen voldoen aan wettelijke normen (2027)	Broeikasgassen landbouw (Veehouderij, akkerbouw), verdeeld naar restemissies per provincie (2030)	
37.400 ha nieuw bos (Bossenstrategie), verdeeld naar opgave per provincie. (Binnen en buiten NNN, incl. aandeel natuurbos en compensatiebos) (2030)	Grondwaterlichamen voldoen aan de norm voor een goede kwantitatieve toestand (2027)		
Resterend areaal NNN, verdeeld naar opgave per provincie (2027)			
Hydrologische condities N2000 op orde (2027)			
10% Groenblauwe dooradering (2035) ¹			

Bestaande en nieuwe doelen - overzicht

Natuur	Water	Klimaat (broeikasgassen)
30% natuurherstel VHR, areaal en kwaliteitsopgave per provincie verdeeld naar nieuw natuur	Concentraties nutriënten (P en N) in grond- en oppervlaktewaterlichamen	Broeikasgassen landgebruik (veenweiden, bomen, bodems en bossen)
74% N2000 (overtuigend)		
3% (E) op bu na (2)		
Hydrologische condities N2000 op orde (2027)		
10% Groenblauwe dooradering (2035) ¹		

NPLG 'zegt': samenhang doelen is **cruciaal** voor doelmatige besteding (afwentelen voorkomen) *en* draagvlak op termijn. Spanning: verschillende tijdschalen → nu stikstof en beekdalen. Straks verzilting, wateraanvoer en ruimte voor VHR-doelbereik.

Van richtinggevende doelen naar vastgestelde doelen

Indicatieve doelen = startpunt (stikstof, broeikasgassen, landbouw en concretisering van de VHR-doelen)

Belangrijke vragen:

- Hoe past de (ruimtelijke) puzzel in gebieden het beste?
- Welke nieuwe inzichten? bijv. WUR-studie, Plan-MER, bijdrage andere sectoren stikstof
- Welke generieke maatregelen Rijk?

Doel juli 2023: gedragen doelen in door minister vastgesteld NPLG, uitgewerkt in door GS gestelde gebiedsprogramma's en basis voor rijksbijdragen uit het transitiefonds

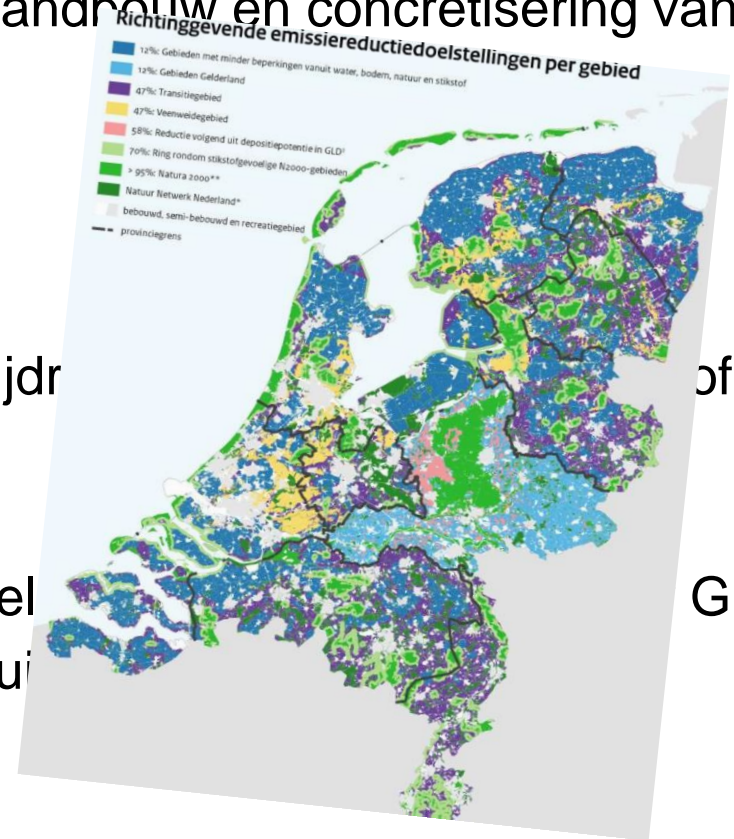
Van richtinggevende doelen naar vastgestelde doelen

Indicatieve doelen = startpunt (stikstof, broeikasgassen, landbouw en concretisering van de VHR-doelen)

Belangrijke vragen:

- Hoe past de (ruimtelijke) puzzel in gebieden het beste?
- Welke nieuwe inzichten? bijv. WUR-studie, Plan-MER, bijdr
- Welke generieke maatregelen Rijk?

Doel juli 2023: gedragen doelen in door minister vastgestelde gebiedsprogramma's en basis voor rijksbijdragen uit

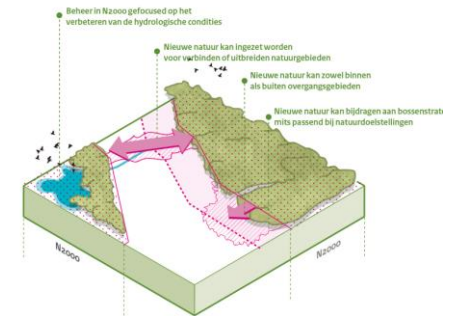
Structurerende keuzes

“Gaat om (on-)wenselijkheid van (nieuwe) activiteiten in het landelijk gebied ten opzichte van andere activiteiten/ functies in het ruimtegebruik [...] resulterend in een **ruimtelijke strategie** op hoofdlijnen.”

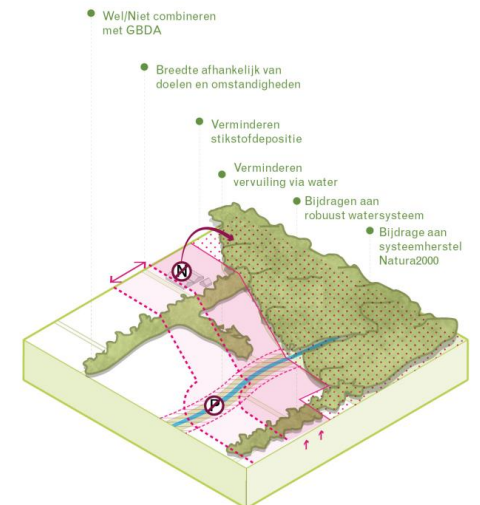
Doelen zijn het ‘wat’, structurerende keuzes zijn het ‘hoe’ (Rijk)

Inzet VNG: gebied bepaald uiteindelijk het ‘hoe’

Nieuwe natuur

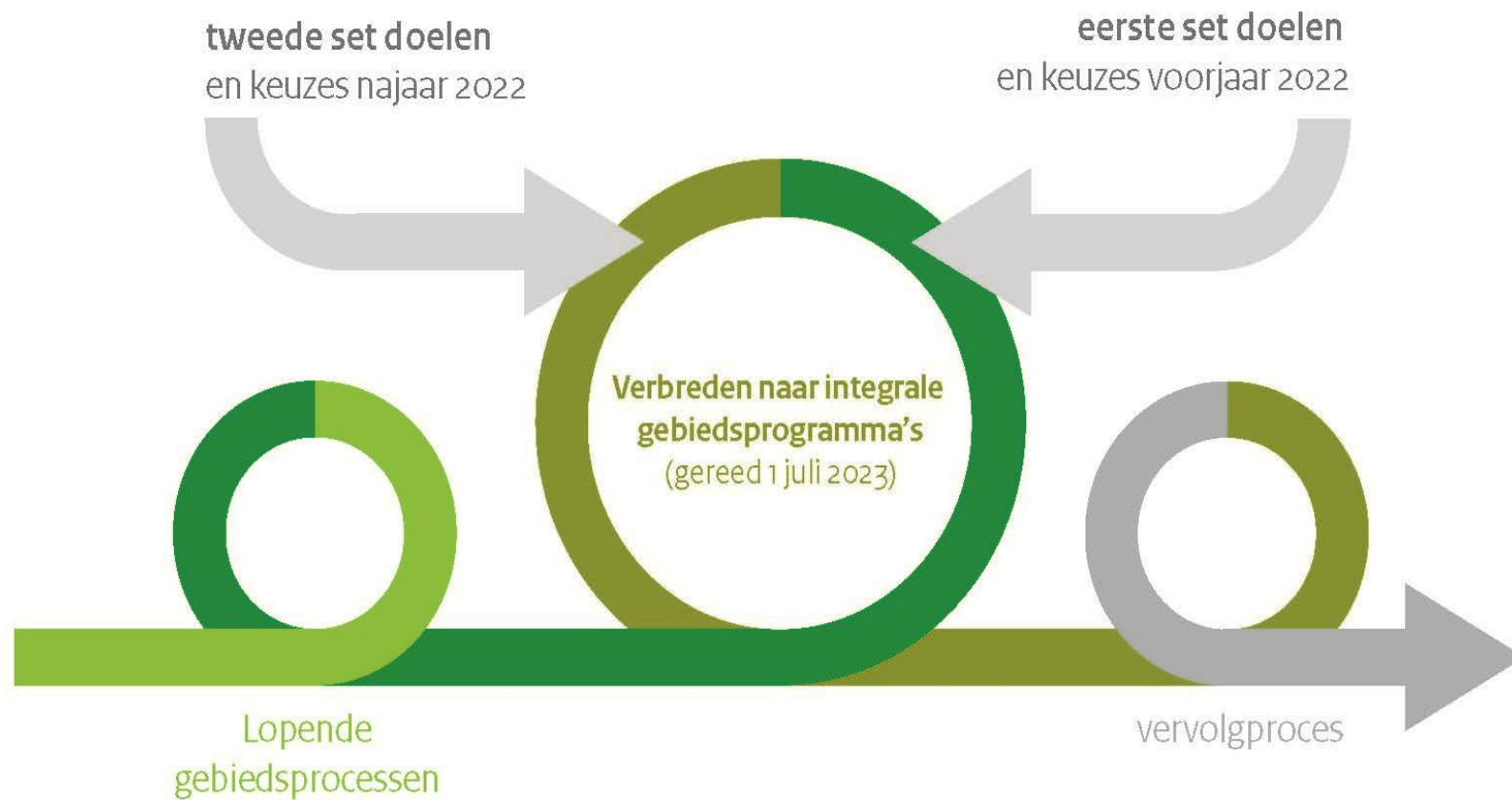
Overgangsgebieden

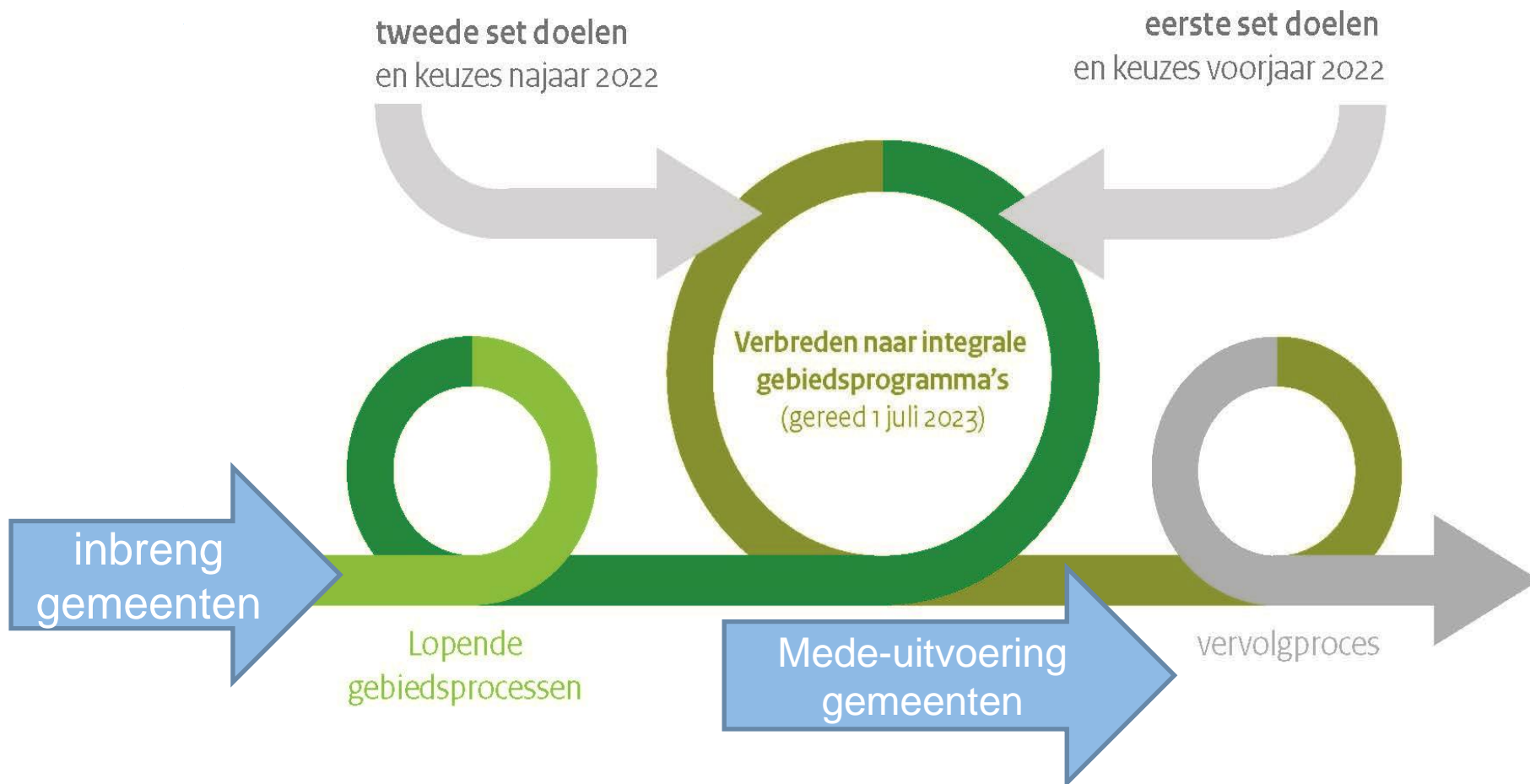
Van gebiedsplan WSN naar gebiedsprogramma's NPLG

- IPO: huidige aanpak gebiedsplannen voortzetten, dat betekent:
 - **April 2023:** Natuurdoelanalyses
 - **Juli 2023:** Eerste generatie gebiedsprogramma
- Focus op stikstof en natuur
- Overige doelstellingen zoveel mogelijk direct meenemen

- Tijd is kort en niet alles bekend, daarom: een adaptief en iteratief proces

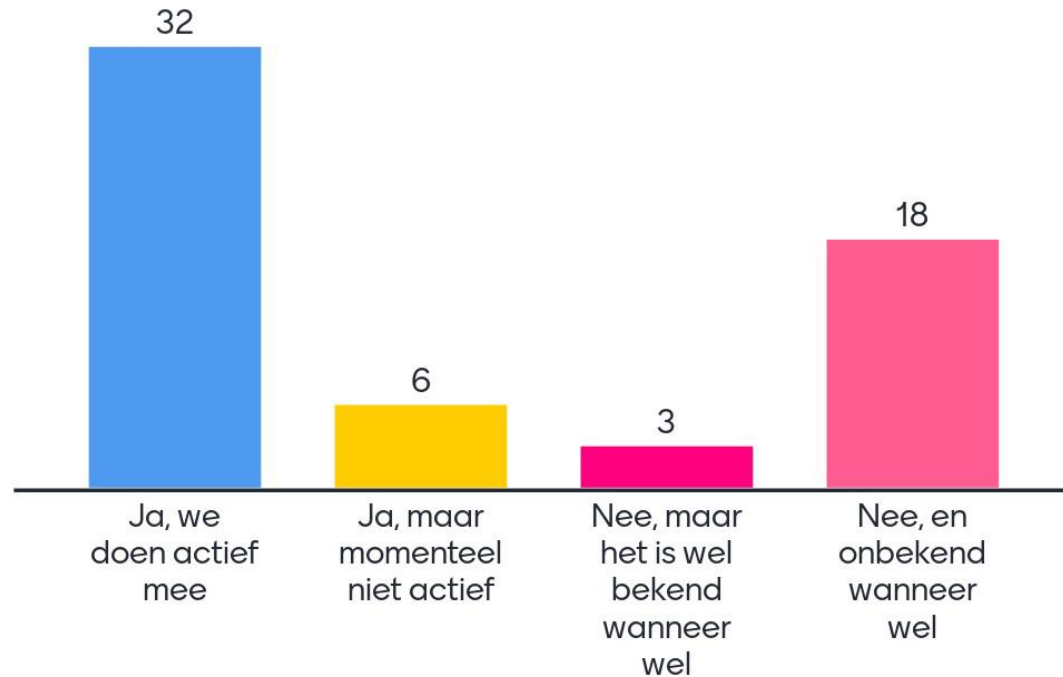

- Tijd is kort en niet alles bekend, daarom: een adaptief en iteratief proces

- Tijd is kort en niet alles bekend, daarom: een adaptief en iteratief proces

Is uw gemeente op dit moment betrokken bij een gebiedsgerichte aanpak gericht op NPLG-doelen natuur (stikstof), water, klimaat?

- Tijd is kort en niet alles bekend, daarom: **een adaptief en iteratief proces**

Van gebiedsplan WSN naar gebiedsprogramma's NPLG

- Tijd is kort: 15 maart 2023 Provinciale en Waterschapsverkiezingen
- Elk gebied uniek: geen blauwdruk voor wijze afstemming gebiedspartijen
- Parallel: schakelen met Rijk (RTLG, NPLG)
- Provinciegrensoverschrijdende gebieden, denk aan Wieden-Weerribben

Provincies vervullen hun rol als gebiedsautoriteit op basis van:

- Vertrouwen (van overheidspartners én van de samenleving)
- Voldoende middelen/instrumenten
- Voldoende tijd om het uit te voeren

Belangrijkste verschillen gebiedsprogramma t.o.v. gebiedsplan PSN

Bredere scope: natuur [breed] water, broeikasgassen

Geografisch bereik: het gehele landelijke gebied (niet overal even intensief)

Bevat naast operationeel en ook een **strategisch** deel

Schakel tussen de doelen en uitvoering: helderheid over vervolgbesluiten

Adaptief (versie 1, 2, 3 etc.): Passend bij de aard van de transitie.

Wat bevat gebiedsprogramma's?

Bevat zowel vereisten als inspiratie

Biedt **helderheid** over aard van het programma en wijze van vaststelling

Eén gebiedsprogramma per provincie (met deelgebieden)

Minimale niveau 2023: Analyse en hoofdkeuzes per deelgebied (bv. ontwikkelrichting landbouw) en op onderdelen concrete maatregelen voor locaties

Doelen NPLG in samenhang zijn voorwaarde voor rijksbijdrage TF, sluit dus aan op de spelregels voor toekenning van rijksbijdrage

Adaptieve programmering

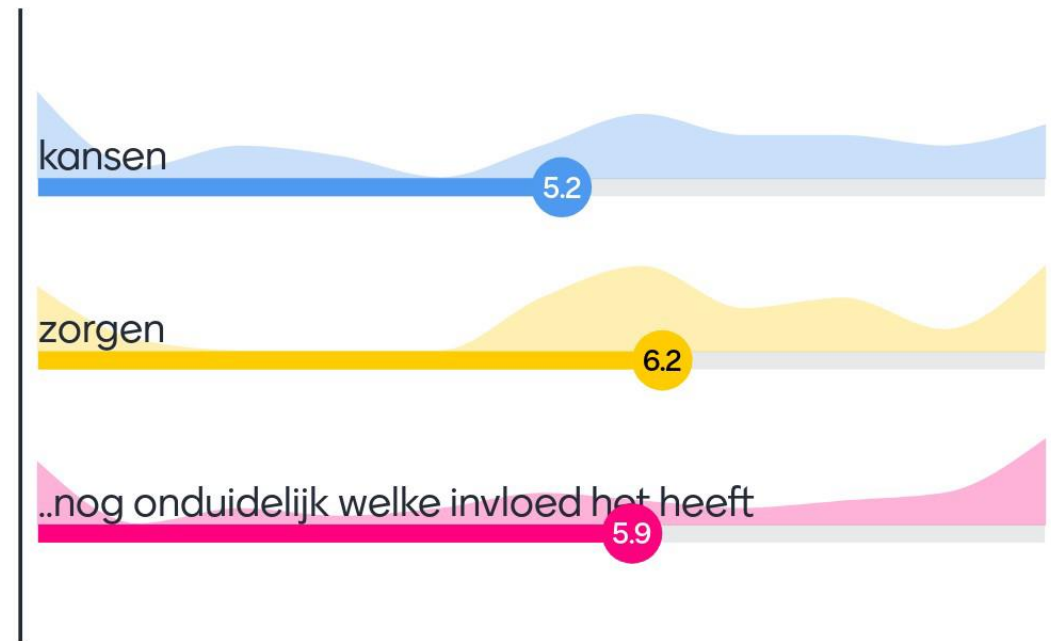
Rol van gemeenten in ontwikkeling en uitvoering gebiedsprogramma's

Interbestuurlijk partner in proces provinciaal gebiedsprogramma. Provincie is gebiedsregisseur. Rol gemeente is er:

- bij totstandkoming programma: focus, leefbaarheid/brede welvaart, ruimtelijke kwaliteit? Bestuurlijk commitment?
- bij uitvoering gebiedsprocessen: **planologische borging** van de uitkomsten: instrumentenkoffer en organisatie klaar #omgevingsplan?
- Lokale prioriteiten inbrengen in gebiedsproces = recht doen overheidslaag 'gemeente'. Vraag: NPLG goede instrument? Brieven min VRO

Webinar NPLG afgelopen maandag

NPLG biedt voor het landelijk gebied in onze gemeente:

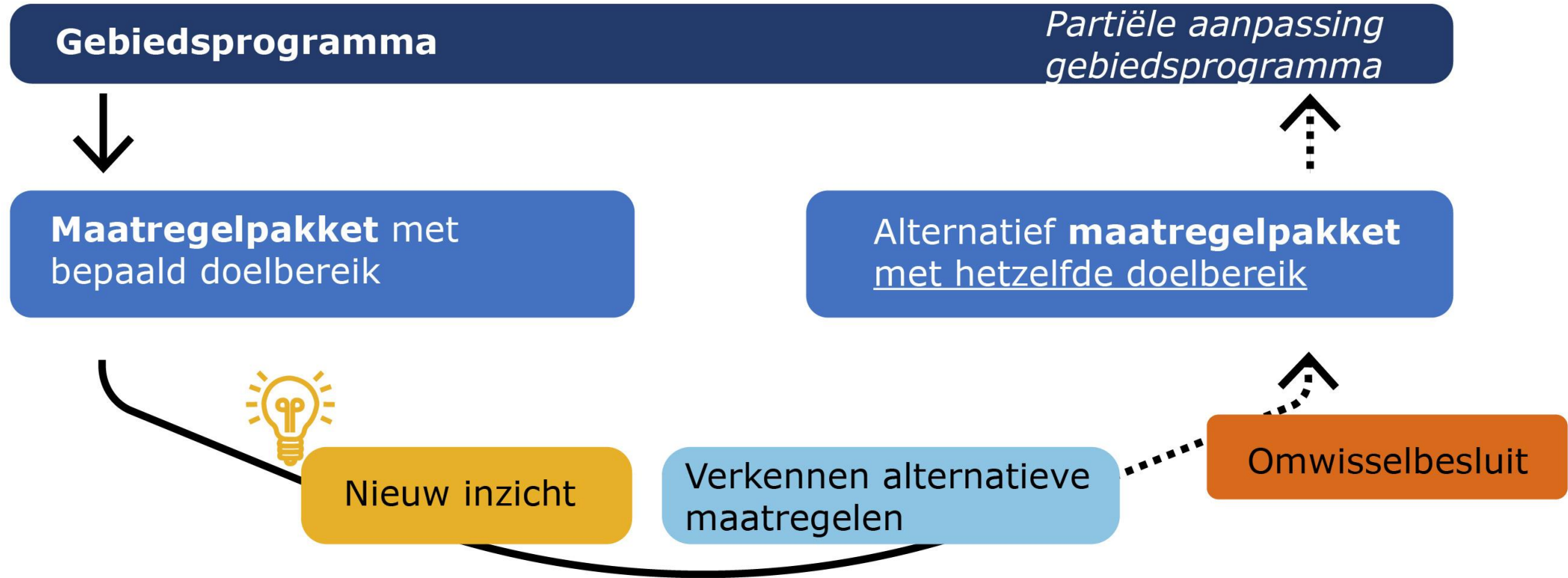

Wat is regieorganisatie (RTLG)?

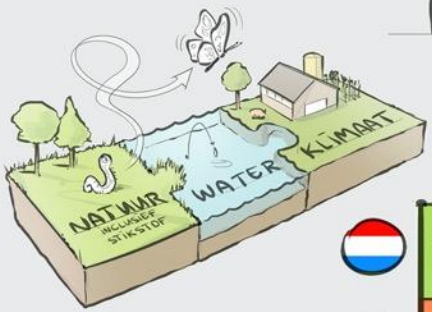
- Komen tot succesvolle uitvoering transitie landelijk gebied (=> NPLG)
- Regie voeren én de samenwerking versterken tussen Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten.
- Schakel tussen beleid en praktijk, geen uitvoerend orgaan.

- Voorbeelden van wat RTLG doet:
 - Vijf landsdeelteams: ondersteunen gebiedsprocessen, sturen bij waar nodig. => 'Feedbackloop' regionaal-nationaal.
 - Regie op beoordeling gebiedsprogramma's en aanvragen rijksbijdragen
 - Kennis, capaciteit, leren van elkaar.
 - Grondfaciliteit
 - Meerjarige programmering Transitiefonds

Fasieren en omwisselbesluit

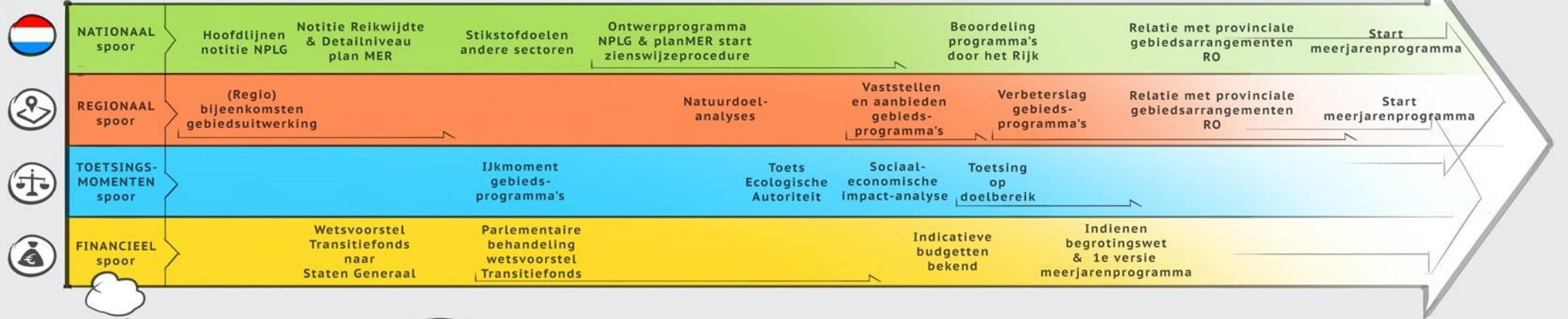
ROUTEKAART 'NATIONAAL PROGRAMMA LANDELIJK GEBIED'

ROUTEKAART OVER 4 SPOREN

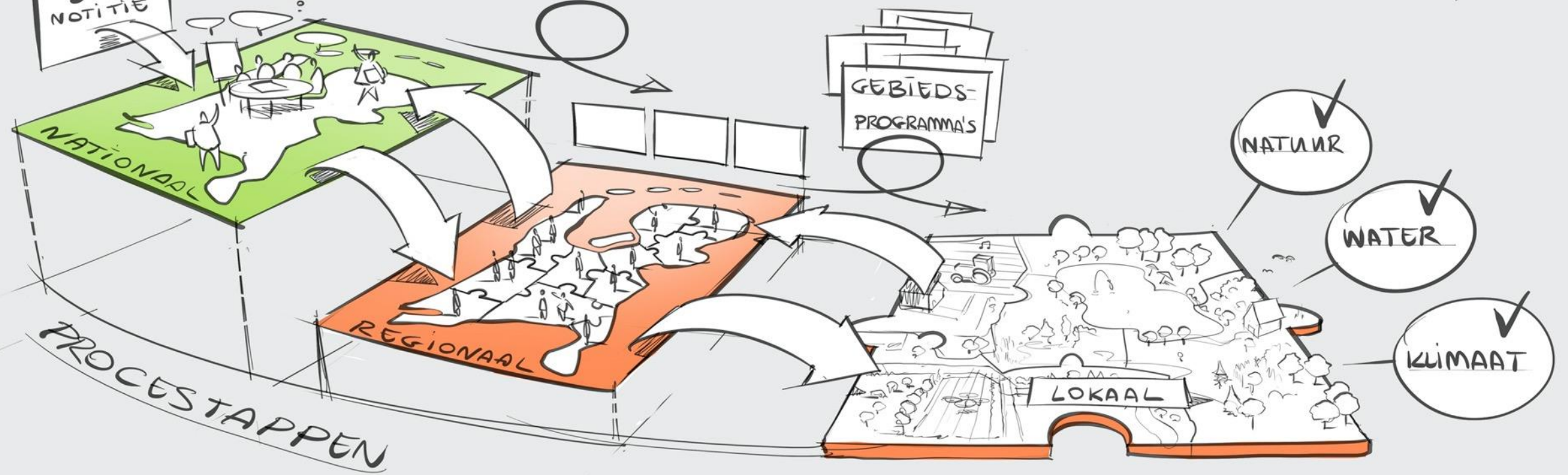
15 mrt 2023
Provinciale - & Waterschaps-
verkiezingen

2022 sep - okt - nov - dec - 2023 jan - feb - mrt - apr - mei - juni - jul - aug - sep - okt - nov - dec - 2024 jan

START NOTITIE

HOOFD-LIJNEN NOTITIE

PROCESTAPPEN

LOKAAL

NATUUR ✓

WATER ✓

KLIMAAT ✓

GEBIEDS-PROGRAMMA'S

ROUTEKAART 'NATIONAAL PROGRAMMA LANDELIJK GEBIED'

ROUTEKAART OVER 4 SPOREN

15 mrt 2023
Provinciale - & Waterschaps-
verkiezingen

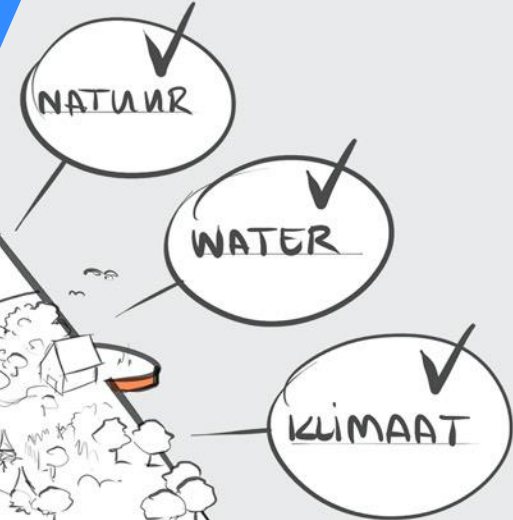
2022 sep - okt - nov - dec - 2023 jan - feb - mrt - apr - mei - juni - jul - aug - sep - okt - nov - dec - 2024 jan

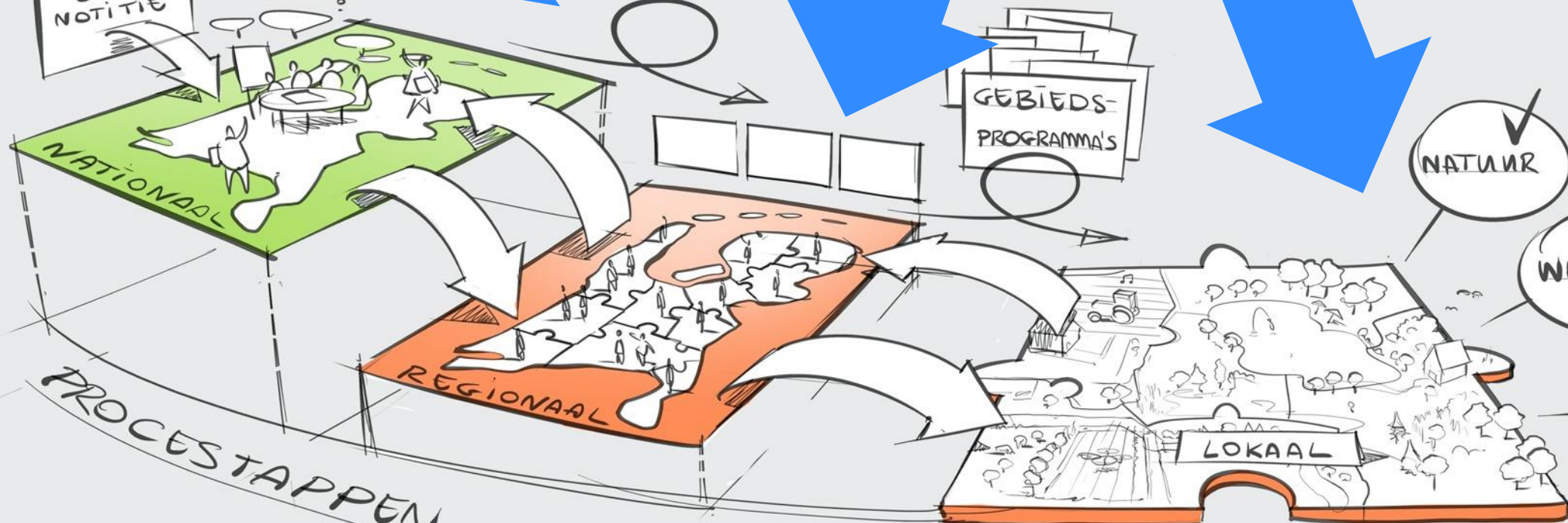
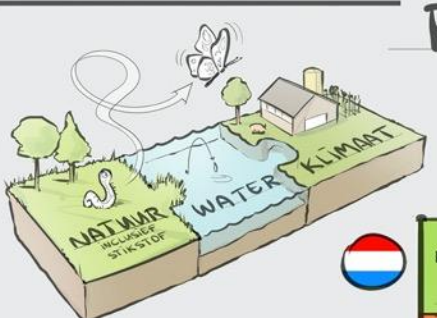
Ophalen en brengen kennis en ervaringen gemeenten en VNG

START NOTITIE
HOOFD-
LIJNEN
NOTITIE

GEBIEDS-
PROGRAMMA'S

PROCESTAPPEN

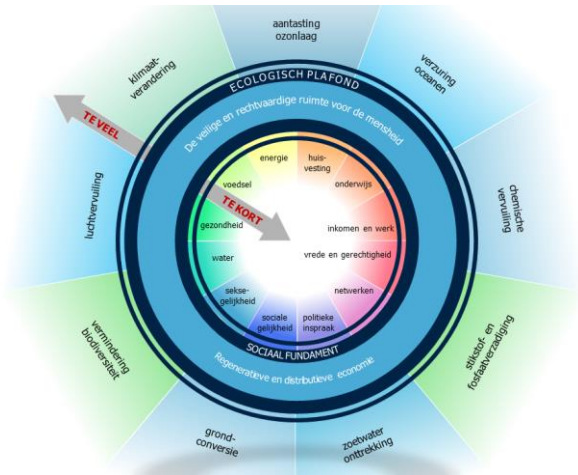

Laatste ontwikkelingen stikstofaanpak

Webinar NPLG afgelopen maandag

Wat wilt u inbrengen in het gebiedsproces om het landelijk gebied toekomstbestendiger te maken?

Onze blijvende inzet

- Vertrouwen herstellen
- Concretiseren en compleet perspectief (brede welvaart) en integraal toekomstverhaal
- Mandaat in gebied
- Vergunningverlening op gang
- Uitvoerbaar proces: tijd, middelen (tijdig, genoeg en eenvoudig), capaciteit en expertise
- Eén overheid: een lopende band met ruimte voor ieders rol → wet®elgeving, instrumentarium, bestuurlijk lef -> gebiedsinitiatief verder brengen

Ruimte voor vragen

Wat heeft de gemeente nodig om haar rol in het gebiedsproces in te nemen?

Welke aandachtspunten wilt u mij meegeven?

**Hartelijk dank voor
uw aandacht!**